

ไม่สะดวกแค่ชั่วคราว ทยายสูญเสียชีวิต



ในการปฏิบัติตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ไม่ว่าจะ เป็นเหตุเพลิงไหม้ สารเคมีรั่วไหล หรือการ ระเบิด หากจะทำอะไรเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสีย ชีวิตผู้คน ให้รีบลงมือ ไม่ต้องคำนึงว่าจะทำให้ คนอื่นเกิดความไม่สะดวกต่างๆ นานา หรือกลัว คนนินทาว่า “โอเวอร์รีแอคติ้ง” (Over-reacting) จะอพยพคนหรือปิดการจราจรเพื่อกั้นแยกพื้นที่ อันตรายก็ทำไปเลย หากสิ่งนั้นอยู่ในแผนและ มั่นใจว่าเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งจะทำให้ ผู้ประสบเหตุรอดตาย

จากการศึกษาวิจัยของสถาบันบริหารงาน องค์กรภัยและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินหลายแห่งใน สหรัฐอเมริกาพบว่านักดับเพลิงหรือผู้ปฏิบัติงาน ตอบโต้เหตุฉุกเฉินจำนวนมาก ส่วนใหญ่ใน จำนวนนั้นเป็นมือใหม่ไม่มีประสบการณ์มักมี ทัศนคติที่เป็นลบต่อการปฏิบัติงาน นั่นคือ มีความกลัวสังคมหรือสาธารณชนจะตำหนิว่า “สร้างความไม่สะดวก” ให้กับคนทั่วไปหรือ ภาครัฐกิจที่ในพื้นที่ใกล้เคียงจุดเกิดเหตุ ไม่ว่า จะเป็นไฟไหม้ สารเคมีรั่ว หรือการระเบิด

พวกเขาอ่อนไหวกับความรู้สึกของผู้คน หรือสาธารณชน ที่อาจจะมองว่าหน่วยดับเพลิง “โอเวอร์” ทำเกินเลยหรือนอกเหนือจากความ จำเป็น เช่น การกั้นพื้นที่ ปิดถนน ห้ามบุคคล และยานพาหนะสัญจรผ่าน แม้ไม่มีใครตำหนิ ต่อหน้าหรือว่ากล่าวอย่างเปิดเผย แต่ผู้ด้อย ประสบการณ์เหล่านั้นก็ยังมีความรู้สึกดังกล่าว ส่งผลให้พวกเขาลังเลที่จะทำการควบคุมพื้นที่ ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการ ระบุเหตุ นั้นเป็นเรื่องปกติสำหรับปลุ่ชนที่ย่อม เกรงใจผู้อื่น หากจะทำอะไรที่อาจสร้างความไม่ สะดวก ไม่สบายกับคนทั่วไปก็กลัวจะเป็นการ “โอเวอร์แอคติ้ง” หรือทำเกินความจำเป็นซึ่ง อาจจะถูกตำหนิหรือติฉินนินทาได้

แต่พวกเขาอาจไม่ได้ตระหนัก การกลัว สาธารณชนกลัวโทษเรื่องสร้างความไม่สะดวก ต่างๆ นานา อาจนำมาซึ่งหายนะในการปฏิบัติ งานตอบโต้เหตุฉุกเฉิน การไม่ปิดกั้นจราจร หรือ แยกพื้นที่ หรือทำการอพยพ อาจเป็นความเสี่ยง ต่อความสูญเสีย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่คล่องตัว หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือตามที่ฝึกไว้ เพราะมีบุคคลและยานพาหนะผ่านเข้าออกพื้นที่ เกิดเหตุตลอดเวลา ผู้คนเดินไปเดินมาสับสน อลหม่าน ไม่เป็นระเบียบ เมื่อนักดับเพลิงหรือผู้ ปฏิบัติงานตอบโต้เหตุทำงานได้ไม่เต็มศักยภาพ การระบุเหตุจึงไม่สำเร็จ เพลิงไหม้อาจลุกลาม ใหญ่โต หรือแก๊สพิษแพร่กระจายไปทั่วทั้งเมือง แนนอนว่าจะต้องมีการบาดเจ็บล้มตายเกิดขึ้น

เพียงเพราะกลัวสาธารณชนเกิดความ ไม่สะดวกระหว่างการระบุเหตุอาจสร้าง

ความเสียหายมหาศาลเกินคาดคิด

ดังนั้นหลักการหรือปรัชญาการระบุเหตุ ฉุกเฉินของสหรัฐอเมริกาและทั่วโลกจึงสอนว่าเมื่อ จำเป็นต้องมีการสร้างความไม่สะดวกให้เกิดขึ้น กับชุมชนขณะทำการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน หาก ความไม่สะดวกนั้นจะส่งผลให้การทำงานของ เจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและป้องกันการบาดเจ็บ ล้มตายของผู้คนได้ให้ลงมือทำทันทีโดยไม่ลังเล ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่ สะดวกนั้นเชื่อว่าไม่มากไปกว่าชีวิตของเหยื่อผู้ ประสบเหตุที่สามารถรักษาไว้ได้ นั่นคือ เป็น การคุ้มค่าน่ามากกว่าหากสร้างความไม่สะดวกให้ กับชุมชนแต่ชีวิตผู้คนไม่ต้องสูญเสียไปซึ่งน่าจะ เป็นการขึ้นชนชมมากกว่าการตำหนิเสียด้วยซ้ำ

ประเด็นก็คือนักดับเพลิงหรือผู้ปฏิบัติงาน ตอบโต้เหตุฉุกเฉินจะรู้ได้อย่างไรว่าเมื่อไหร่หรือ ถึงจุดไหนที่เรียกว่า “คุ้มค่านักับการเสี่ยง” ในการ สร้างความไม่สะดวกให้กับชุมชน คำตอบคือ ประสบการณ์จะสอนให้พวกเขาเรียนรู้ว่าเมื่อไหร่ ถึงเวลาจะสร้างความไม่สะดวกเพื่อแลกกับการ ทำงานที่ได้ผลในการระบุเหตุและช่วยชีวิต เพื่อนมนุษย์ สำหรับมือใหม่ เขาจะได้รับการ สั่งสอนให้รู้ว่า เมื่อใดก็ตามที่เข้าทำการตอบโต้ เหตุฉุกเฉิน ทุกวินาทีที่มีค่า ความรู้จากการฝึก อบรมและไหวพริบปฏิภาณจะบอกให้พวกเขา ตัดสินใจทำตามแผนที่ที่สถานการณ์บังคับ ให้ลงมือ เพราะถ้าไม่ทำอาจสายเกินไป

คำสำคัญ (Keyword) ในการตัดสินใจ สร้างความไม่สะดวกต่อผู้คนโดยไม่ลังเลขณะ ปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินคือ “ความไม่

สะดวกเป็นเรื่องชั่วคราว ความตายสูญเสียดาวาร” (Inconvenience is temporary. Dead is forever)

นั่นหมายถึง ในการระงับเหตุฉุกเฉิน ไม่ว่าจะเป็นไฟไหม้ สารเคมีรั่วไหล เหตุระเบิด หรืออุบัติเหตุทางถนนทั่วไป ส่วนใหญ่มีความจำเป็นจะต้องกันพื้นที่ แยกพื้นที่ ปิดการจราจร อพยพผู้คน ฯลฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้เต็มที่และมีประสิทธิภาพ แน่หนอนว่า ความไม่สะดวกจะเกิดขึ้นกับประชาชนทั่วไปที่อยู่หรือสัญจรผ่านบริเวณนั้น ซึ่งบางคนอาจบ่น ต้าหนิหรือกล่าวโทษนักดับเพลิงหรือผู้ปฏิบัติงานตอบโต้เหตุจนทำให้บางคนเกิดอุปาทานว่า การกระทำเช่นนั้นเป็นลิ่งไม่เหมาะสม

การเกรงกลัวคำต้าหนิหรือการกล่าวโทษทำให้ผู้ปฏิบัติงานลิ่งเลหรืออาจถึงขั้นละเลยการกระทำในลิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการระงับเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการกันพื้นที่ แยกพื้นที่ ปิดการจราจร และอื่น ๆ โดยไม่เฉลียวใจเลยว้าลิ่งจะตามมาจะเป็นเรื่องเลวร้ายเกินคาดคิด



ครูฝึกผู้มีประสบการณ์จะกระตุ้นให้นักดับเพลิงและผู้ปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินต่าง ๆ ลงมือทำในลิ่งที่ควรทำทันที ห้ามลิ่งเล หรือคิดทบทวนผลได้ผลเสียให้เสียเวลา เพราะเวลาไม่คอยทำ ต้องทำความเข้าใจให้ลิ่งขึ่ง การสร้างความสะดวกกับผู้คนเป็นเรื่องชั่วคราว ใช้เวลาไม่นานนักก็เลิกทำ แล้วทุกอย่างก็จะกลับมาสะดวกสบายเหมือนเดิม ตรงกันข้าม ในช่วงเวลาที่ควรจะทำบางอย่างเพื่อให้งานเดินไปด้วยดี หากเราไม่ทำหรือทำช้าไปอาจทำให้สถานการณ์เลวร้ายลง ผู้ประสบเหตุหรือผู้ปฏิบัติงานบางคนไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีต้องเสียชีวิตไป นั่นจะเป็นเรื่องที่น่าเศร้าอย่างยิ่ง เพราะความต้ายคือความสูญเสียดาวาร ใครก็ไม่อาจเรียกชีวิตที่สูญลิ่งไปให้กลับคืนมาได้

ตั้งนั้น นักดับเพลิงหรือผู้ปฏิบัติตอบโต้เหตุฉุกเฉิน โดยเฉพาะผู้มีหน้าทึ่งลิ่งการ ทันทีที่

เข้าถึงที่เกิดเหตุแล้วทำตามแผน เมื่อเห็นว้ามีความจำเป็นต้องทำโดยเร็วเพื่อส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้ตึ่งขึ้นและประสบความลิ่งสำเร็จ แม้ว่า จะสร้างความไม่สะดวกไม่สบายให้กับผู้คนในบริเวณนั้นก็ต้องตัดสินใจทำโดยไม่ลิ่งเล และให้ตระหนักไว้เสมอว้า **“ความไม่สะดวกเป็นเรื่องชั่วคราว ใช้เวลาไม่นานก็กลับมากลู่ปกติได้ แต่ถ้าไม่ทำแล้วเกิดเหตุการณ์ปานปลาย มีคนเจ็บคนต้าย จะเป็นเรื่องเศร้าใจไปนานแสนนาน เมื่อมีการต้ายคือการจากไปชั่ววินริ่นตริ่น ไม่มีวินทึ่งจะได้ชีวิตกลับคืนมาเหมือนเดิม”**

เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ให้คิดล่องหน้าไว้ อาจมีความต้ายเกิดขึ้นถ้าเจ้าหน้าที่เข้าถึงที่เกิดเหตุช้าเกินไปหรือปฏิบัติงานโดยมีอุปสรรคขัดขวางทำงานได้ไม่เต็มที่ เราจะต้องทำทุกอย่างให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างสะดวกสบาย ราบริ่นรวดเร็ว และทันท่วงที แม้ว่าคนทึ่งว้าจะต้องพบ

กับสภาพรตติขัด หรือต้องขับรตวนหรืออ้อมไปอื่กทางหนึ่ง เราต้องมั่นใจว้าเราได้ทำถูกต้อง เพราะเป้าหมายคือ การระงับเหตุและช่วยชีวิตผู้ประสบเหตุ เราไม่ตึงปิดถนนลิ่งๆ หรืออพยพคนออกจากพื้นที่เพื่อความสนุก แต่เราทำเพื่อป้องกันความต้ายไม่ให้เกิดขึ้น เชื่อว้าลิ่งคมจะต้องเข้าใจ ซึ่งจริง ๆ แล้ว ลิ่งคมคนส่วนใหญ่เข้าใจในลิ่งที่นักดับเพลิงและผู้ปฏิบัติงานระงับเหตุฉุกเฉินทำอยู่แล้ว เพียงแต่อาจมีบางส่วนต่อต้านอยู่บ้างทำให้เจ้าหน้าที่บางคนเกิดความเกรงกลัวจะถูกต้าหนิและกล่าวโทษ

ลิ่งคมในประเทศพัฒนาแล้ว มีน้อยมากที่จะต้าหนิเจ้าหน้าที่ที่อาจสร้างความสะดวกให้กับพวกเขาขณะระงับเหตุฉุกเฉิน ส่วนใหญ่ให้ ความร่วมมื่อดี เพราะพวกเขาเข้าใจร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ที่ระงับเหตุว้า ความไม่สะดวกเป็นเรื่องชั่วคราว แต่ถ้าปล่อยให้สถานการณ์เลวร้ายลิ่งไปเพียงเพราะเครื่อเรื่องความไม่สะดวกสบาย ซึ่งอาจจะมีการต้ายซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วไม่มีทางกลับมากเหมือนเดิมได้

ไม่ต้องลิ่งเรื่องความไม่สะดวกในการปิดการจราจรหรือกรับ แครตพยาบาลฉุกเฉินวึ่งขอทาง พวกเขาทึ่งพากันหลบเพื่อให้อพยาบาลฉุกเฉินคั้นนั้นวึ่งสะดวกและทำความเร็วเพิ่มขึ้นได้ คนป่วยข้างในจะตึงถึงโรงพยาบาลเข้ารับการรักษาอย่างทันท่วงที เขาจะรอดชีวิต ตรงกันข้ามถ้าไม่มีใครหลบให้เพราะคิดว่าตัวเองไม่สะดวก คนป่วยอาจเสียชีวิตเพราะถึงมื่อหมอช้าเกินไป

นี่คือ ปรชญาของการระงับเหตุฉุกเฉินที่ทุกฝ่ายควรยึดถือไปปฏิบัติ
จำให้ขึ้นใจ “ความไม่สะดวกเป็นเรื่องชั่วคราว ความต้ายคือความสูญเสียดาวาร”